

Smerte, men med den sikre Forvisning, at de Paagjældende ikke ville miskjende denne vor Optraeden, at de ville anerkjende, at vi have kæmpet ærligt og trofast for at skaffe dem det, som deres berettigede Forventninger gif ud paa, og at vi for deres Skyld have offret Noget, offret Mere, end vi kunne taale, og Mere, end vi maatte burde. Jeg beklager ogsaa — skjøndt ikke i lige Grad — den Afgjørelse, der foreslaas for Æmateriellets Vedkommende. Jeg er ganske vist selv af den Mening, at det vilde være fordelagtigere for Landets Forsvar, at man byggede et Skib af den af Regjeringen forlangte Bestaafenhed. Jeg er selv overbevist om, at dette vilde være det bedste og ialtsald et jo de Sagtyndiges Mening. Men ogsaa paa dette Punkt var det umuligt at fastholde den Fordring, der var stillet, thi Stillingen havde ikke længere for os den Styrke, som den tidligere havde, efterat Folkethinget havde opgivet at fastholde et Skib, som er, om jeg saa maa sige, umuligt, et Skib, som efter Alles Mening ikke kunde lade sig bruge, efterat Folkethinget altsaa havde opgivet en Bevilling, der var utilstrækkelig til at tilveiebringe et brugeligt Skib, og efterat den høitærede Marineminister med en Nævenhed og Loyalitet, som jeg ikke noksom kan paaafsjønne, havde tilkjendegivet, at der for omtrent den Sum, som nu tilbødes fra Folkethingets Side i Fællesudvalget, kunde tilveiebringes et Skib, der, om det end ikke var det, som nærmest sylbestgjorde Marinens actuelle Trang, dog var et brugeligt Skib og et af dem, som Marinen skulde have. Da det altsaa var klart, at, hvis man gif ind derpaa, vilde der ad den Vej kunne skaffes Bestjaeftigelse for Værftet, saaledes at dets Drift ikke behøvede at standse, saa var aabenbart den Styrke, som vor Stilling paa dette Punkt tidligere havde havt, idet det, der da blev budt fra Folkethingets Side, var et umuligt Skib og dets Fastholden derpaa altsaa kunde føre til en Standsnings af Værstets Drift, saaledes svækket, at dette Standpunkt ikke længere kunde fastholdes, og jeg maa forøvrigt tilstaa, at jeg i dette Punkt heller ikke i samme Grad som, hvad det forrige Punkt angaar, beklager den truene Afgjørelse. Det kan jeg ikke; thi for mig staar det som Noget, der dog ikke kan være saa overmaade væsentligt, om man først bygger det ene og saa det andet af de Skibe, som det erkjendes, at Marinen skal have. Vilde man finde, at der heri laa en fuldstændig Opgivelse af vort hele Standpunkt, vilde det jo kun kunne være under den Forudsætning, som jeg ganske vist ogsaa har hørt Nogle udtaale, at, naar vi nu opgiver det store Skib af Helgolandsklassen, faae vi det aldrig. Men den Mening deler ikke jeg. (Afbrydelse af Berg.) Ja, det er ikke sagt

af det ærede Medlem; nei, tvertimod af Folk paa den modsatte Side, af Sagtyndige, som jeg har talt med. Den Mening vilde, forekommer det mig, kun da kunne have Noget paa sig, hvis man virkelig maatte tro, at den almindelige Mening og Opinion vilde i den Tid, der nu hengaar, indtil vi skulle begynde paa et nyt Skib, udvilde sig til at gaa imod Bygningen af de større Skibe. Kun da, forekommer det mig, vilde man være berettiget til i en Opgivelse nu absolut ogsaa at se en Opgivelse i Fremtiden af at bygge et større Skib. Men jeg er langt fra at have den Mening. Jeg tror tvertimod, det vil gaa anderledes, og under den Forudsætning finder jeg ikke, at den Afgjørelse, der her er truffet, er særlig beklagelig, og det har undret mig at se de ærede Medlemmer, med hvem jeg jo ellers deler Anskuelser, men som i denne Sag have afgivet en særlig Motivering af deres Tiltræden af vore Forslag, fremhæve dette som Noget, der fortrinnsvis var at beklage ved den Afgjørelse, som sandt Sted. Med Hensyn til disse to Punkter tror jeg nu ogsaa, at den almindelige Mening vil være temmelig ensstemmig om at bifalde vor Opfattelse, og bifalde, at vi ikke længere have fastholdt et Standpunkt, der dog ikke kunde hævdes. Ganste anderledes stiller det sig derimod med Hensyn til Universtitet. Der næver jeg ikke Tvivl om, at Flertallet af dem, der hidtil have delt Anskuelse med os, vil, om ikke ligefrem dable, saa dog se med bebrøvede Blikke paa, at vi ere gaaede ind paa en Afgjørelse, der kunde synes at være en Præjudicering af Universtitetsloven, og jeg erkjender ogsaa, at dette er det Punkt, som for mig har været det egentlig tvivlsomme ved Sagen; thi jeg er endnu ligesom før overbevist om, at paa det Punkt havde den Position, vi havde indtaget og Landstthinget hævdede, hidtil sin virkelige Styrke. Det er nu som før min Overbevisning, at det laa udenfor det ene Things Magt at tvinge det andet Thing til at modtage en Anmærkning paa Finantsloven, som gif ud paa at forbruge Universtitets Kapitalformue, og jeg er endnu fremdeles ogsaa ganske vist af den Mening, at Spørgsmaalet om Bevarelsen af Universtitets Kapitalformue er et Spørgsmaal, der har sin virkelige Betydning. For mig er det ligesaa lidt som tidligere et Bogholberispørgsmaal. Jeg betragter det, at der der er en særlig Kapital tilstede, som Noget, der i kommende Tider kan have megen Betydning, særlig med Hensyn til saadanne Opgaver, som ligge udenfor de ordinære Udgifter for Universtitet. Dette kan jo under Statskassens nuværende Tilstand med den, som man undertiden kalder det, bugnende Statskasse, vi nu have, ganske vist stille sig for Mangen som noget Utroligt, at